

Γεωγραφία
Α΄ Γυμνασίου

ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Γιώργος Σεκκές
Φεβρουάριος 2020

ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

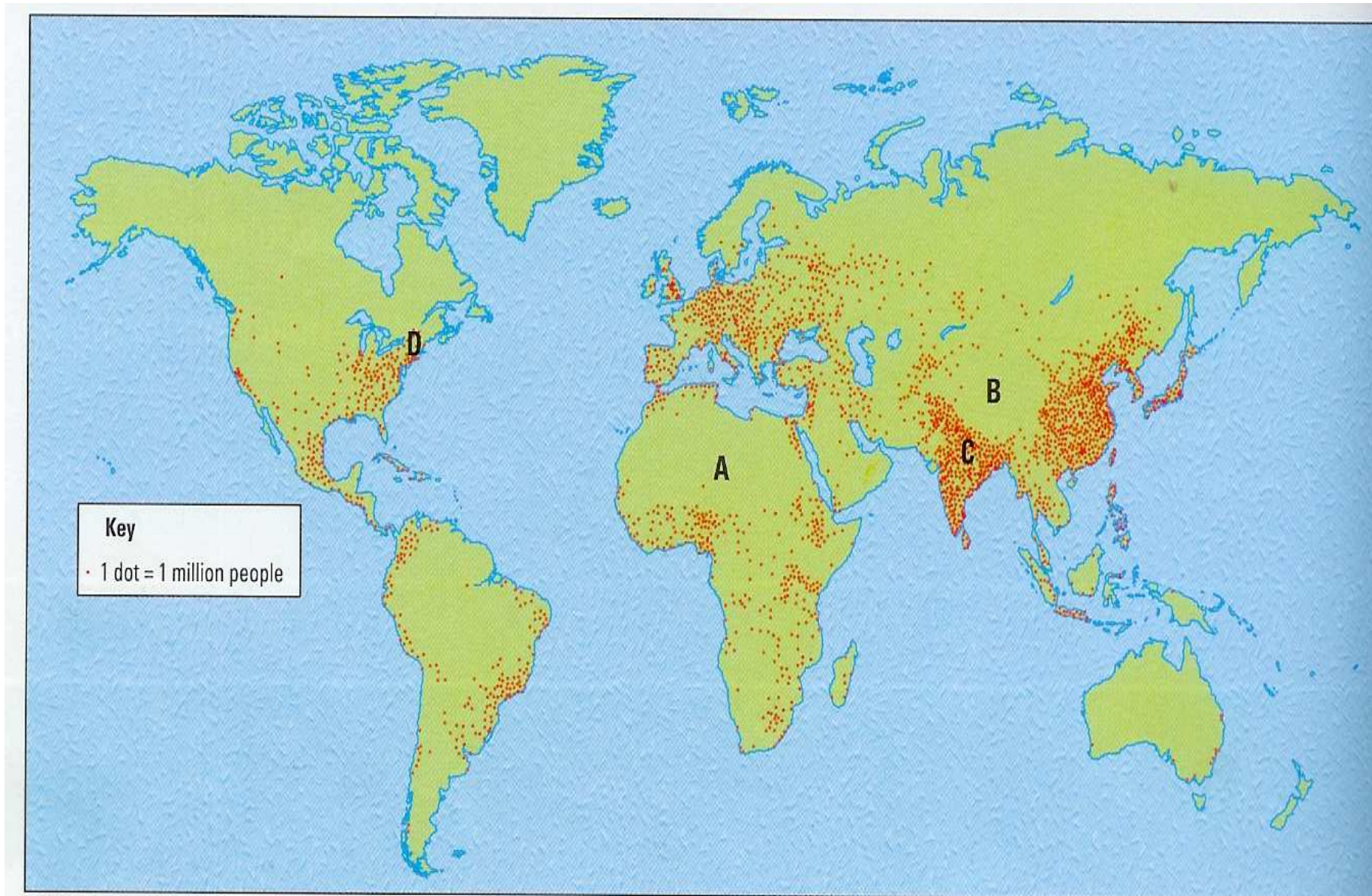
ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΑ

- Η αειφόρος ανάπτυξη ή βιώσιμη ανάπτυξη αναφέρεται στην οικονομική / κοινωνική / περιβαλλοντική / πολιτιστική ανάπτυξη που σχεδιάζεται και υλοποιείται λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα.
- Γνώμονας της αειφόρας είναι η μέγιστη δυνατή απολαβή αγαθών από το περιβάλλον, χωρίς όμως να διακόπτεται η φυσική παραγωγή αυτών των προϊόντων σε ικανοποιητική ποσότητα και στο μέλλον.

- Με μια συνειδητοποίηση ότι οι φυσικοί πόροι έπρεπε να διατηρηθούν και για τις επόμενες γενεές.
- Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης και η σημασία που της αποδίδεται σήμερα διαμορφώθηκε μόλις τις τελευταίες δεκαετίες του 20ου αιώνα.
- Προέκυψε από μία στροφή στην αντίληψη των πραγμάτων, η οποία αρχικά εκφράστηκε ως ανησυχία για τα περιβαλλοντικά προβλήματα και τις επιπτώσεις που έχει η υποβάθμιση του περιβάλλοντος στην υγεία και στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων, αλλά και στην οικονομική ανάπτυξη.

- Η αειφόρος ανάπτυξη ή βιώσιμη ανάπτυξη μπορεί να περιγραφεί σαν μία θεωρία «επανενσωμάτωσης του ανθρώπου στη φύση» και ακολουθεί έναν αιώνα όπου επικράτησε η αντίληψη ότι η οικονομική πρόοδος επιτυγχάνεται μόνο μέσα από την έντονη βιομηχανοποίηση, το εμπόριο και την αστικοποίηση. Αντιλαμβάνεται τις φυσικές πρώτες ύλες, των οποίων η ποσότητα και παραγωγικότητα πρέπει να διατηρηθούν ως θεμελιώδης συνθήκη για την ανθρώπινη πρόοδο και ανάπτυξη.
- Με δεδομένα τα οικολογικά προβλήματα που η ανθρώπινη δραστηριότητα έχει ήδη προκαλέσει στα γήινα οικοσυστήματα, η τεχνολογία καλείται πλέον σήμερα στην περιβαλλοντική βελτίωση μέσα από «καθαρότερες» παραγωγικές διαδικασίες, καθώς και «καθαρότερη» κατανάλωση από τον τελικό χρήστη των παραγόμενων από αυτές προϊόντων.

ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Η περαιτέρω έρευνα προσέγγισης της απόδοσης στη βιώσιμη ανάπτυξη μπορεί να διεκπεραιωθεί από κάποιες επιπτώσεις της ανθρώπινης κοινωνίας προς το περιβάλλον από την εξής εξίσωση:

$$I = P \times A \times T$$

Όσο αυξάνεται / πολλαπλασιάζεται ο πληθυσμός, αυτόματα αυξάνεται και η αφθονία !

$$I = P \times A \times T$$

Ανθρ. Αντίκτυπος

Πληθυσμός

Αφθονία

Τεχνολογία

P X A X T

Πλάτος X ύψος X μήκος

Τύπος που αντιπροσωπεύει ανθρώπινη επίδραση στον πλανήτη κατά τα έτη: 1900, 1950 και 2011.

Αντίκτυπος
(Κατανάλωση)
\$ 55
τρισεκατομμύρια

Παγκόσμιος
Πληθυσμός
7 δισεκατομμύρια

Τεχνολογία
1.9 εκατομμύρια
εφαρμογές.

Αειφόρος ανάπτυξη: Εξίσωση $I = P \times A \times T$

- Το I συμβολίζει την ανθρώπινη επίδραση,
 - P είναι ο πληθυσμός,
 - A είναι αφθονία που υπολογίζεται ως η κατανάλωση των πόρων και αγαθών ανά άτομο, και
 - T είναι η τεχνολογία.
- Αυτοί οι τρεις παράγοντες μπορούν να προσφέρουν τα κλειδιά για τη διατήρηση μιας καλής αειφορικής και βιώσιμης περιβαλλοντικής διαχειρίσεις.

Αυτό μπορεί να γίνει με έναν από τους τρεις τρόπους:

1. Μείωση πληθυσμού μέσω καλύτερου οικογενειακού προγραμματισμού.
2. Μείωση της αφθονίας.
3. Βελτίωση της τεχνολογίας.

Βιωσιμότητα

- Η βιωσιμότητα υπονοεί ότι οι φυσικοί πόροι υφίστανται εκμετάλλευση με ρυθμό μικρότερο από αυτόν με τον οποίον ανανεώνονται, διαφορετικά λαμβάνει χώρα περιβαλλοντική υποβάθμιση.
- Θεωρητικά, το μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα της περιβαλλοντικής υποβάθμισης είναι η ανικανότητα του γήινου οικοσυστήματος να υποστηρίξει την ανθρώπινη ζωή (οικολογική κρίση).

έξι κύριες πηγές απειλής της βιωσιμότητας:

1. Οι κλιματικές αλλαγές οι οποίες επιδρούν στην άνοδο της θερμοκρασίας του πλανήτη και στην παρουσία ακραίων καιρικών φαινομένων.
2. Οι κίνδυνοι για την δημόσια υγεία από ασθένειες ανθεκτικές στα αντιβιοτικά, αλλά και από τη χρήση χημικών ουσιών στην καθημερινή ζωή.
3. Η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός.
4. Η γήρανση του πληθυσμού.
5. Η αυξανόμενη πίεση στους ζωτικούς φυσικούς πόρους και η μείωση της βιοποικιλότητας.
6. Το πρόβλημα των μεταφορών (κυκλοφοριακά προβλήματα στις αστικές περιοχές) και η ρύπανση που προκαλούν τα μέσα μεταφοράς.

Κοινωνικά (ανθρώπινα) σημάδια της μη βιώσιμης ανάπτυξης στον κόσμο

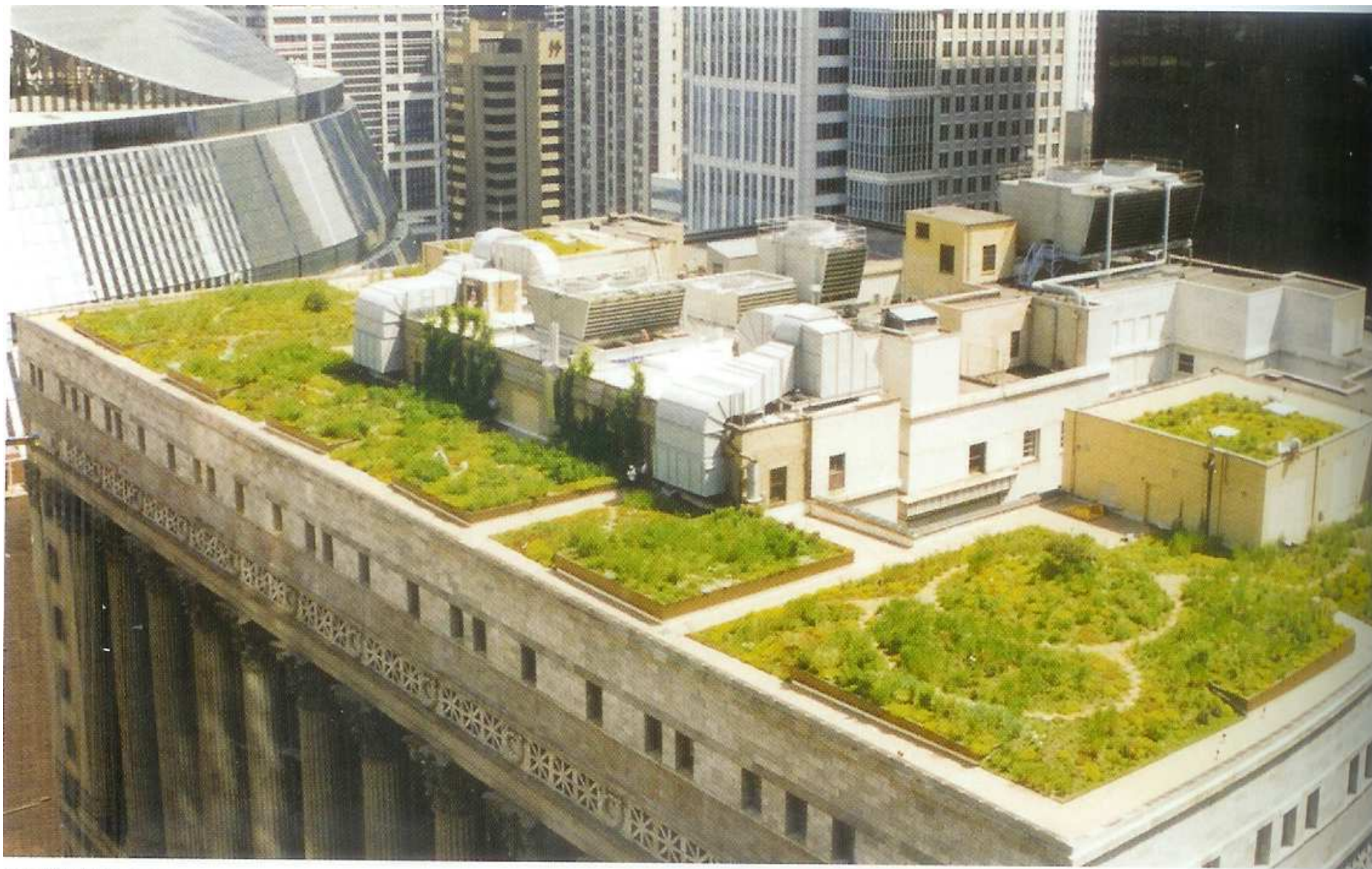
- Με δεδομένα τα οικολογικά προβλήματα που η ανθρώπινη δραστηριότητα έχει ήδη προκαλέσει στα γήινα οικοσυστήματα, η τεχνολογία καλείται πλέον σήμερα όχι να οδηγήσει στην εντατική αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών πηγών, αλλά στην περιβαλλοντική βελτίωση μέσα από «καθαρότερες» παραγωγικές διαδικασίες.

ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΡΥΠΑΝΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΙ

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ

ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ – ΑΚΡΑΙΑ ΦΥΣΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Παράγοντες	Στοιχεία βιώσιμης ανάπτυξης	Στοιχεία μη βιώσιμης ανάπτυξης
<p>Κοινωνικό-οικονομικοί</p>	<ul style="list-style-type: none"> • μείωση της ανταγωνιστικότητας στην επιστήμη και την τεχνολογία. • ειδικευμένο εργατικό δυναμικό. • αυξανόμενη γνώση των μεθόδων αντισύλληψης και την πρόσβαση στις υπηρεσίες οικογενειακού προγραμματισμού. • σπίτια να ενσωματωθούν με ανανεώσιμες πηγές που να παράγουν ανανεώσιμη και φθηνή ενέργεια (ηλιακή ενέργεια, αιολική ενέργεια) • ελεγχόμενη αστική ανάπτυξη. 	<ul style="list-style-type: none"> • ψηλό ποσοστό γεννήσεων. • απώλεια της υπαίθρου. • ταχεία αστικοποίηση. • επέκταση των πόλεων. • αναλφαβητισμός. • διόγκωση του πληθυσμού.

Παράγοντες	Στοιχεία βιώσιμης ανάπτυξης	Στοιχεία μη βιώσιμης ανάπτυξης
<p>Οι άνθρωποι και πόροι</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ανανεώσιμες πηγές ενέργειας • διατήρηση των εδαφών • δημιουργία νέων δασών • αναδασώσεις • παροχή πόσιμου νερού • βιολογική γεωργία • ανακύκλωση 	<ul style="list-style-type: none"> • συνεχιζόμενη χρήση των ορυκτών καυσίμων (άνθρακας, πετρέλαιο και φυσικό αέριο). • διάβρωση του εδάφους λόγω της υπερβολικής καλλιέργειας και της υπερβόσκησης. • αποψίλωση των δασών. • ρύπανσης των υδάτων. • βαριά χρήση λιπασμάτων στις καλλιέργειες.

Παράγοντες	Στοιχεία βιώσιμης ανάπτυξης	Στοιχεία μη βιώσιμης ανάπτυξης
<p>Οι άνθρωποι το περιβάλλον Και πολιτισμός</p>	<ul style="list-style-type: none"> • πράσινο τουρισμός – τουρίστες να επισκέπτονται χώρους, προκειμένου να εκτιμήσουν το τοπίο και την άγρια ζωή και να κατανοήσουν τον πολιτισμό του τόπου. • τοπικό τρόπο ζωής • εθνικά πάρκα • προστασία τοπίου και την άγρια ζωή (χλωρίδα και πανίδα). • βελτιωμένο σύστημα μεταφοράς (τραίνα, τραμ, μετρό). • Συντήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς 	<ul style="list-style-type: none"> • μαζικός τουρισμός σε παραθαλάσσια θέρετρα και τα ορεινά θέρετρα • Αστικοποίηση • ανεξέλικτοι σκυβαλότοποι • ανεξέλικτη υλοτομία (καταστροφή των δασών) • κλιματικές αλλαγές

ΕΡΓΑΣΙΑ:

Να απορυθμίσετε τέσσερις παράγοντες που να δικαιολογούν στοιχεία της βιώσιμης ανάπτυξης και τέσσερις παράγοντες που να δικαιολογούν στοιχεία της μη βιώσιμης ανάπτυξης. Ακολουθως να τα κατηγοριοποιήσετε.

A/A	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
1	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Άνθρωπος / Περιβάλλον
2			Οικονομικό
3			Κοινωνικό
4			Πολιτιστικό

A/A	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
1	ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	ΑΣΚΟΠΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ
2	ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ	ΑΠΟΨΗΛΩΣΗ / ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
3	ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΗΚΟΤΗΤΑΣ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ / ΑΝΘΡΩΠΟΣ
4	ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΧ: ΤΡΕΝΑ, ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ, ΤΡΑΜ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ κτλ.	ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΧΡΗΣΗ ΑΥΤΟΚΗΝΗΤΩΝ	ΑΝΘΡΩΠΟΣ
5	ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	ΧΡΗΣΗ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ	ΑΝΘΡΩΠΟΣ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
6	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ	ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΝΘΡΩΠΟΙ / ΚΟΙΝΩΝΙΑ